

Feljegyzés a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Éghajlatváltozási Platform kerekasztal-beszélgetéséről

Helyszín: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Megyeháza, Bessenyei Nagyterem

Időpont: 2017. január 24.

A beszélgetés témája: Ötletgyűjtés, stratégiai irányvonalak és prioritások kijelölése a Klímastratégia kidolgozását megelőzően

Szuhóczky Gábor, az Integráció a Minőségi Fejlesztésért Alapítvány alapítója, mint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat konzorciumi projektpartnere megnyitotta a kerekasztal-beszélgetést. Elsőként a program felépítéséről beszélt, valamint ismertette a tervezett megyei workshopok helyszíneit. A Platform munkájának a fő küldetését megnevezte: az éghajlatváltozással, klímaváltozással kapcsolatos elképzelések összegyűjtése.

Ismertette a vitaindítóhoz előzetesen megfogalmazott 3 tématerületet:

1. Éghajlat- és időjárásváltozás
2. Lakossági energiatermelés és takarékoság
3. Ivóvízzel és öntözővízzel érintett területek

A kerekasztal-beszélgetés résztvevőinek hozzászólásai a felvetett témákhoz:

Dr. Barabás László, tiszteletbeli konzul – Osztrák Tiszteletbeli Konzulátus

- Azokat a tapasztalatokat, amiket Ausztriában, Németországban már összegyűjtöttek be lehetne csatornázni. Konzul Úr elmondta, hogy a kapcsolatépítésben tudja segíteni a Platform munkáját, az esetleges partnerek bővítésében. Készül a délelőtti előadása során ismertetett Kézikönyvnek egy Magyarországra adaptált változata. Segítőkészség meg van osztrák oldalról.

Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

- Elnök Úr kérte, a gondolkodás szisztematizálását, a jó gyakorlatokat, hasznosítható elemeket átvenni. Német példák hasznosítása a jogalkalmazásban is. A magyar adaptációban segítséget vár Dr. Barabás László Úrtól.

Helmezy László – Záhony Város polgármestere

- A város a környezettudatos nevelésben és az energiahatékonyságban tud részt venni.

Pócsikné Vakula Ágnes polgármester asszony- Zsurk

- Javasolta, hogy a hátrányos helyzetű településeken, kis településeken is lehetnének workshopok, nyitottak az új dolgokra. Rengeteg lakás szorul felújításra a településen, elsősorban ehhez kell a lakosságnak segítséget nyújtani.

Szuhóczky Gábor hozzáfűzte, hogy Tiszabezdén és Beregdarócon lesz két rendezvény. Elmondta, hogy egyetért az elhangzottakkal, mindenkinek joga van az információkhoz, a kis településen élőknek is. A lakossági tájékoztató fontos.

Szabóné Széles Erzsébet – Vásárosnamény Város Önkormányzata

- Vásárosnaményban a légszennyezettség mérő tábla felújításra szorul – kérdésként fogalmazta meg, hogy honnan lehet a felújítására forrást szerezni. Elmondta, hogy ez egy fix mérőállomás a közlekedési csomópont mellett.
- **Szuhóczky Gábor** hozzáfűzte: a Platform központi e-mail címére (klímastratégia@szszbmo.hu) kérünk egy költségvetést, megpróbálunk valamilyen forrást szerezni.
- 3 folyó találkozásánál fekszik Vásárosnamény – a szélsőséges időjárási körülmények miatt nem lehet úgy tervezni a Tisza parti turizmust, mint korábban
- a mezőgazdasági termelésből élők a vízvisszatartás, vízgazdálkodás témakörben
- kazáncsere program – nem biztos, hogy ez a megfelelő, egyetlen berendezéssel fűtenek; olcsó, hatékony, környezetbarát eszközre lenne szükség – szegényebb emberek fűtési problémáira- valamilyen tüzelőberendezés kellene a biomassza hasznosítására; szélmalomharc – elszegényesedés problémája a településen
- Szakhatósági engedélyezések problémaköre – öntözőrendszer monitorozni kellene
- **Seszták Oszkár elnök úr összefoglalta az elhangzottakat:** A Stratégiában a Turizmusra ki kell térni – vízi turizmus. Az egyszemélyes háztartások problémájára megoldást kell találni, olyan fűtési módot kell kitalálni, ami az embereknek megfizethető, de nem környezetszennyező – probléma: egyre több az egyszemélyes háztartások száma.

Rác Imre elnök úr – Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatósága

- A csapadékhiány és az aszályos napok száma – a délelőtti előadások során is elhangzott, hogy ez súlyos problémát jelent. A korábbi két megyei összefogás a Vízellátó Rendszer kiépítésére is említésre került.
Ezzel kapcsolatban felvetette, hogy egy szűkebb léptékben a Vízügyi Igazgatóság a közeljövőben kijelölhetne az elképzeléseket a rendszer kiépítésére, egy 5-6 fős csapat kidolgozásra kerülne. Ahhoz, hogy ez valóban meg tudjon valósulni, a felelősöket meg kell nevezni. Nagy forrásigényű a beruházás. Az öntözővíz elvezetésének problémáját kezelni kell, a csapadékot össze kell gyűjteni a városokban. Hajdú megye is nyitott erre.
- **Szuhóczky Gábor:** „lassan a szabolcsi alma, mint arany a megyéből el fog tűnni” – a mezőgazdasági termelés kapcsán a fagyveszély problémájára is felhívta a figyelmet.
- **Seszták Oszkár Elnök Úr** reagált a felvetésre: A Stratégiába beleírjuk a Vízellátó Rendszer kiépítésének elképzelését, ezt meg tudjuk tenni. Megpróbáljuk újragondolni a fejlesztés megvalósítását.

Borkó Károly – Magánerdőkért Egyesület

- Klímaváltozás problémája – erős ingadozások, magas hőmérséklet
Víz kétféle módon távozhat – elpárologhat a növények párologtatják el;
biomassza hasznosítása is fontos
- Vállalta, hogy közreműködik a tervezésben, a kivitelezésben, a vállalkozók ajánlásában, akik az erdőtelepítésben részt vesznek.
Információs szolgáltatás a közösségi fűtőművek megvalósításához – mely területen lenne érdemes megvalósítani – adatbázisból adatokat tudnak rendelkezésre bocsátani.
- A víz és energiatakarékos művelés – tudatos víz és energiatakarékos talajkezelési módszerek megismertetése fontos

Nagy László – Megyei Nyugdíjas Szövetség

- Mozgósítható korcsoport a nyugdíjas korcsoport, a TE SZEDD Mozgalomban is aktívan részt vesznek. A szervezési funkcióban tudnak segíteni. Van egy Megyei Lap, amely kiadványban meg tudnak jelenni az elhangzottak, ezzel tudják segíteni a munkát. Megyei előadásokat szoktak szervezni és arra meghívnanak olyan előadókat, akik
- **Seszták Oszkár elnök úr is megerősítette:** fontos szerepe van a Szövetségnek a nyugdíjas emberek szemléletformálásában.

Szabó Sándor – Nyíregyházi Egyetem Környezettudományi Intézet

- Légszennyezettség problémája – fontos, hogy olyan intézkedés, jogi intézkedés szülessen, amellyel a lakosság szintet is el tudjuk érni.
- Háztartási avarégetés problémája – ezt visszaszorítani, csökkenteni kell. Hathatós intézkedés szükséges.
- A víztakarékosság: házi rendszerek építése pl. Indiában amikor hirtelen lezúdul a csapadék, visszatartják.
- Bio-Monitoring központ – a biológiai sokféleség alakulása – a mérési eredmények beépítése Szép Tibor professzor úr bevonásával;
- **Szabóné Széles Erzsébet** – Vásárosnamény Város Önkormányzata - hozzáfűzte: Hiába van jogi szabályozás, ha nem tudunk vele mit kezdeni.
- **Seszták Oszkár elnök úr** reagált: problémát jelent az is, hogy aratás után felgyűjtják a tarlót; Kis léptékű dolgok is fontosak – csapadékvíz összegyűjtése pl. ezeket is be kell írni a stratégiába – kis beavatkozásokra is oda kell figyelni.

Insticei Zoltán – ENEREA Kft. ügyvezetője

- Nonprofit szervezetek: az önkéntesség szerepe; működő civil szervezetek száma csökkent; a mobilizálható emberek száma is lecsökkent; civilek bevonása fontos a szemléletformálásba – pl. autómentes nap;
- nagyvállalatokkal szemben kötelezni szemléletformálási programok szervezésére, érdekeltté kell tenni
- A szélenergia hasznosítása – lakossági szélenergia - helyben termelt szélenergia hasznosítása -háztartási szélenergia elhelyezése; bokortanyák egyik nagy lehetősége az áramtermeléshez; A szélenergiát is a jogszabály

Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság – Ambrusz László

- Részt szeretnének venni a stratégiaalkotásban – árvizek, belvizek, aszályok – később a stratégiaalkotásban is számítani kell a vízkészletek gazdálkodásával, meg kell vizsgálni. A terület megtartóképessége veszélybe kerülhet – az erdészet, mezőgazdaság stb.
- Vízvisszatartás – műszaki, gazdasági, jogi feltételeket meg kell teremteni
Vízügyi Igazgatóságok partnerek, csapadékvízgazdálkodás – belvízrendszerek vízvisszatartással való működtetése; fontosak a kis léptékű dolgok is
- Partnerségüket szakmailag, adatokkal is felajánlották.

Rozinka Zsolt Illés főosztályvezető – Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal

- A hatóság aktívan szeretne részt venni a munkában, minden segítséget megadnak, akár példamutatással is.
- Két együttműködési terület: a jogszabályok, hatósági körök szétszabdaltságának problémája, avarégetés, lakossági fűtés problémája. Kommunikációs zavar van, elvileg tilos az avarégetés és a nádégetés is, de a Katasztrófavédelem adhat rá engedélyt.

- Akár a biomassa, energiaültetvények, napelem, szélérőmű építése - az ötletek összehangolása fontos; a hely választása nem mindig a legjobb
- Levegőszennyezettség: egy mérőállomás van Nyíregyházán, az is a legszennyezettebb területen; ez némiképp torzítja a képet más városok levegőminőségének állapotához képest.

Molnár József - Beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

- A klímaváltozásnak a negatív hatások mellett vannak pozitív hatásai is, új lehetőségek – a stratégiaalkotásnál erre is érdemes kitérni – milyen új lehetőségek vannak
- A megújuló energiaforrások: napenergia, biomassa – vízenergiaforrás is fontos kinetikus vízenergia kihasználása kis befektetéssel is stabil energiaforrást tud biztosítani

Dr. Czira Tamás – Klímabarát Települések Szövetsége

- A Szövetség módszertani segítséget nyújt a Megyei Klímastratégia kidolgozásához;
- A Szövetség célja a megyei tervezési tapasztalatok megosztása egymás között, a megyék között. Készülnek települési útmutatók is, települési minta-stratégiák is. Idén márciusban kiírásra kerül a települések számára is egy nyílt felhívás.
- A Szövetség is fog szervezni régiós konferenciákat, több száz fős szemléletformáló konferenciákat is terveznek. Szeretettel várnak mindenkit az eseményekre.

Barta István – Bio-Genезis Kft.

- Prioritások között a víz jelentőségét meg kell határozni
- A hulladékok hasznosítása – prioritásként jelenjen meg; a rendelkezésre álló forrásokból a zéró hulladéklerakást meg kell valósítani;
- A helyi erőforrások hasznos kihasználása – a helyi szellemi kapacitások kihasználásának előtérbe helyezése

Dr. Papp Csaba megyei jegyző úr

- A szociális tűzifa frissen vágott fa, itt összehangolt cselekvés szükséges, ugyanis a vizes fa elégetése fokozottan légszennyező.
- A Platform kezdeményezhetne egy olyan hatósági eljárási koncepció kidolgozását, amely célirányosan a szilárd tüzelés szabályainak betartására irányulna. Jelenleg a hatáskörök több szervezet között aprózódnak szét, indokolt a tüzelőberendezések szabálytalan használatára vonatkozóan egy felelős hatóságot megnevezni.
- Célunk lehet egy olyan lakossági tájékoztatás elindítása, ahol a tüzelőberendezések helyes használata a kertihulladék, avar égetésének hátrányait mutatja be.

Egyéb kiegészítő javaslatok, felvetések:

- **Megyei Klímavédelmi Nap:** szeptember-október meg kell szervezni – **Szuhóczky Gábor**
- A lakosságot meg kellene tanítani tüzelni is; a károsanyag kibocsátás jelentősen csökkenthető lenne – **Borkó Károly**

A feljegyzést készítette a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Éghajlatváltozási Platform titkára:

Kozma Angéla